

Workshop Arbobeleid

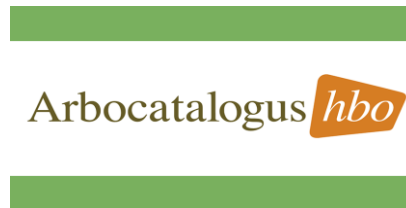
7 maart 2023

Koen Langenhuisen

Voorstellen:

- OR-training
- Arbotraining

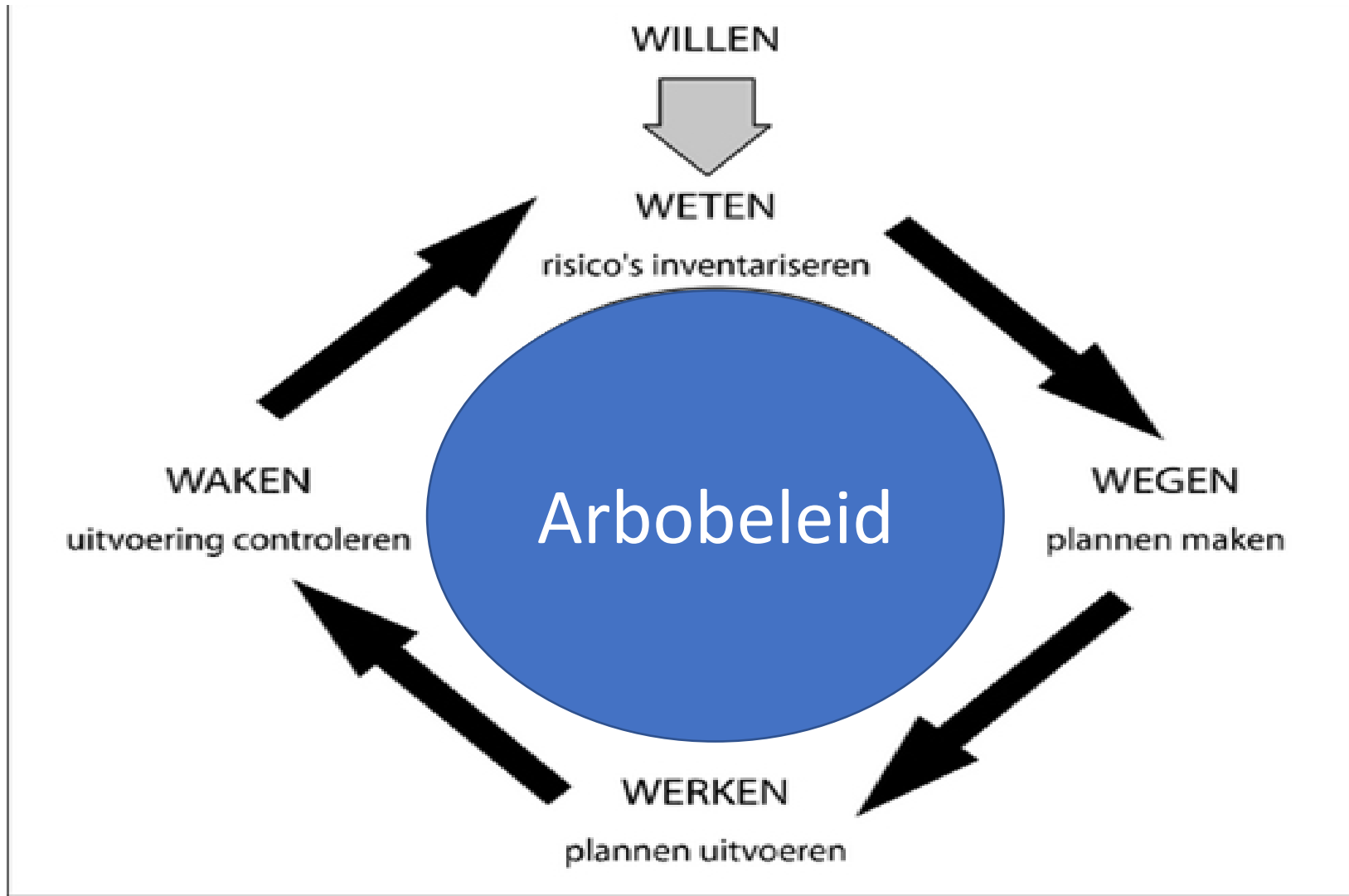
Handreiking | Juni 2020

SER

Handreiking arbomaatregelen
preventiemedewerker

Arbobeleidscyclus: 5W's

Weten

- **Ziekteverzuimcijfers**

- ▶ Pleit voor goede uitsplitsingen:
  - per afdeling
  - kort en lang verzuim
- ▶ Vraag bedrijfsarts om werkgebonden oorzaken van ziekte (ook uitgesplitst)
- ▶ Dring aan op gesprek en aanpak voor afdeling met opvallend verzuim

- **Ongevallencijfers**

- ▶ Registratie en onderzoek van *achterliggende* oorzaken (vaste methodiek)
- ▶ Ook kleinere en bijna-ongevallen

Weten: de RI&E

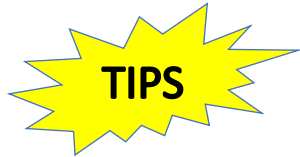

TIPS

- Zorg voor doordachte opzet van het RI&E-onderzoek:
  - met steun van directie
  - met instemming van OR
- Laat gebruik maken van (gratis) RI&E-instrument van de branche, op RIE.nl. Zorg voor aansluiting op arbocatalogus
- Bepleit dat leidinggevenden en medewerkers worden betrokken bij het aangeven van de arboknelpunten én bij het kiezen van geschikte maatregelen
- Beoordeel steekproefsgewijs de kwaliteit van een RI&E-rapport

Wegen

Plan van aanpak na de RI&E:

- In breed overleg RI&E-knelpunten verdelen over komende jaren (met OR-inbreng)
- Let op: Concreet uitgewerkte taken, met haalbare planning, verdeeld over meerdere functionarissen

Werken

Het bedrijf / de instelling gaat aan het werk:

- Uitvoering Plan van aanpak
- Uitvoering bestaande arbo-procedures

TIPS

- Bepleit een multidisciplinaire Arbowerkgroep
- Laat leidinggevenden en medewerkers meedenken bij nieuwe maatregelen en procedures
- Bepleit arbo-taken voor medewerkers op afdelingen
- Laat directie jaarlijks Arbo-activiteiten aangeven, bv in een Arbojaarplan

Waken

TIPS

- Laat in Plan van aanpak de voortgang zichtbaar zijn
- Bespreek met *de directie* de voortgang van het arbojaarplan/plan van aanpak
- Bepleit arborondgangen
- Bepleit ondersteuning voor toezicht door leidinggevenden

Willen

Basis van arbobeleid.

Wat vindt uw directie echt?

- A. “We gaan voor Arbo.”
- B. “We doen wat wettelijk moet.”
- C. “Arbo heeft bij ons geen prioriteit.”

Belangrijk daarbij:

- Intentieverklaring
- Voorbeeldgedrag
- Aansluiten op huidige kwaliteit Arbobeleid

TIPS

Weten: *Snelle test Arbobeleid*

Beoordeel het arbobeleid van uw eigen organisatie.

Op 10 onderdelen.

Uw scores:

Goed = 1

Matig/Deels = $\frac{1}{2}$

Niet/Slecht = 0

1. Krachtige Arbo-organisatie:

Goed =

Er zijn voldoende *Preventiemedewerkers* aangewezen met de juiste hoeveelheid tijd, deskundigheid en positie in het bedrijf. Daarnaast is er een krachtige en slagvaardig multidisciplinair *Arboteam* dat voor kwaliteit en draagvlak zorgt.

Goed = 1

Matig/Deels = ½

Niet/Slecht = 0

2. Gedegen RI&E en goed werkend Plan van aanpak

Goed =

In alle onderdelen van het bedrijf zijn de risico's op een grondige wijze in kaart gebracht. Werknemers zijn daarbij goed betrokken. OR gaf instemming aan doordachte opzet.

De RI&E-rapporten zijn volledig en overzichtelijk. En er zijn praktische en duidelijk omschreven verbetermaatregelen aan toegevoegd.

Het Plan van aanpak is een praktisch werkdocument dat goed wordt uitgevoerd.

3. Arbodienstverlening goed geregeld

Goed =

De Arbodienst is nauw betrokken bij het gehele arbo- en verzuimbeleid van het bedrijf. De verzuimbegeleiding wordt door diverse betrokkenen binnen het bedrijf positief gewaardeerd. Bovendien wordt de arbodienst door het bedrijf waar nodig ingeschakeld bij mogelijke verbeteringen van de arbeidsomstandigheden en het arbobeleid. Er is ook regelmatig en zinvol contact tussen arbodienst, OR en preventie-medewerkers.

4. Bedrijfshulpverlening op orde

Goed =

Met het oog op mogelijke calamiteiten is een uitgebreid bedrijfsnoodplan opgesteld dat toegesneden is op het alle mogelijke risico's. Dat plan wordt mede op grond regelmatige (ontruimings)oefeningen steeds verbeterd en actueel gehouden. Er is een stevige BHV-organisatie opgebouwd die alle onderdelen van het bedrijf omvat. BHV-ers zijn goed opgeleid, gericht op de risico's in het eigen bedrijf. Ze zijn goed bekend en bereikbaar, en zijn voldoende in aantal. Ook EHBO is goed vertegenwoordigd.

5. Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek

Goed =

Op grond van de RI&E-resultaten zijn voor alle personeelsleden PAGO's collectief aangeboden, die geheel afgestemd zijn op de risico's in hun functies.

De opkomst is goed.

De PAGO-rapporten bevatten concrete aanbevelingen die vervolgens ook door het bedrijf op een goede wijze worden uitgevoerd.

6. Gerichte Voorlichting en onderricht

Goed =

Voor alle functies in het bedrijf zijn de risico's in kaart gebracht. Op grond daarvan is een programma ontwikkeld, waarin per functie is vastgelegd welke arbovoorlichting én -onderricht nodig is. Daarin is ook herhaling vastgelegd. De voorlichting en onderricht (bv toolboxmeetings) zijn nuttig en doeltreffend. Daardoor zijn alle medewerkers goed op de hoogte van de risico's in hun werk en de manier om daarmee om te gaan.

7. Actieve rol Leidinggevenden

Goed =

In de functieomschrijvingen van alle leidinggevenden is aandacht voor Arbo opgenomen. Zij hebben ook hebben gerichte training gehad om die taken te vervullen. Ze worden actief betrokken bij arborondgangen, de RI&E en arboverbeteringen op hun afdeling.

Zij zorgen voor dagelijks toezicht en waar nodig effectief aanspreken van medewerkers. En ze vertonen voorbeeldgedrag. Arbo is ook een regelmatig onderdeel van werkoverleggen.

8. Duidelijk beleid tegen ongewenst gedrag

Goed =

Het bedrijf heeft een duidelijk en stevig beleid om (seksuele) intimidatie, agressie, discriminatie en pesten door collega's en leidinggevenden tegen te gaan. Dit beleid omvat onder meer: voorlichting aan allen, toegankelijke en deskundige vertrouwenspersonen, stevige klachtenprocedure, opvang van slachtoffers en aanpak daders.

Directie, staf en leidinggevenden vervullen bij dit onderwerp een goede voorbeeldfunctie. Ongewenst gedrag door derden wordt aangepakt door huisregels, technische voorzieningen, registratie, sancties en – waar nodig- aangifte.

9. Verbeteringsgerichte ongevalsregistratie en -onderzoek

Goed:

Er is een goed werkend systeem om (bijna)ongevallen en incidenten te melden, te registreren en grondig te onderzoeken. Onderzoeken vinden plaats aan de hand van een doordachte methode en leiden waar nodig tot verbeteringen, ook -als van toepassing- in andere afdelingen van het bedrijf.

10. Krachtige aanpak arboknelpunten

Goed =

De arborisico's die medewerkers in het werk lopen, zijn goed beheerst met maatregelen zo dicht mogelijk bij de bron. Ook zijn goed werkbare werkinstructies en -procedures opgezet. Voorgeschreven hulpmiddelen zijn voldoende beschikbaar. Keuringen een onderhoud verlopen goed. Afhandeling van meldingen van onveilige situaties en (bijna)ongevallen loopt voorspoedig. Arborondgangen zorgen voor signalering en aanpak van praktische knelpunten.

Kwaliteit van het arbobeleid:

<i>Totaalscore:</i>	<i>Uitspraak:</i>
<i>0 – 3: Afhouden</i>	“speelt bij ons niet” “geen prioriteit”
<i>3,5 – 5,5: Minimaal</i>	“we willen aan de wet voldoen” “na een ongeval lossen we het probleem op”
<i>6 – 8,5: Beleidsmatige aanpak</i>	“we nemen Arbo serieus en pakken het planmatig aan”
<i>9 – 10: Prima Arbozorg</i>	“Arbozorg is een vast onderdeel van het ondernemingsbeleid”

Kwaliteit van het arbobeleid:

Totaalscore	Uitspraak	Tips voor OR
0 - 3 Afhouden	<ul style="list-style-type: none"> - 'Speelt niet bij ons' - 'Geen prioriteit'	Pak kansen: zoals een inspectie, nieuwbouw, afhandeling bedrijfsongeval, concreet arboknelpunt.
3½ - 5½ Minimaal	<ul style="list-style-type: none"> - 'We houden ons aan de wet' - 'Elk ongeval bekijken we goed'	Richt je eerst op de pijlers van Arbobeleid: <ul style="list-style-type: none"> - RI&E - Preventiemedewerker/ Arboteam
6 - 8 Beleidsmatige aanpak	<ul style="list-style-type: none"> - 'We nemen Arbo serieus en pakken het planmatig aan'	<ul style="list-style-type: none"> - Kijk naar voornaamste remmende factor - Pas op voor 'papieren arbobeleid'
8½ - 10 Prima Arbozorg	<ul style="list-style-type: none"> - 'Arbo is een belangrijk onderdeel van het bedrijfsbeleid' - 'We willen steeds beter'	<ul style="list-style-type: none"> - Kijk naar de laatste ontbrekende onderdelen - Zorg dat het niveau hoog blijft.

Stappen OR rond Arbobeleid

- Wat zijn de voornaamste onderdelen die verbeterd moeten worden?
.....
- Hoe kan de OR zich daarvoor sterk maken?
  - Welke argumenten? .....
  - Welke wettelijke voorschriften? .....
  - Welke tactiek?
    - bondgenoten zoeken: HR/preventiemedewerker/bedrijfsarts/manager...
    - informeel contact met bestuurder
    - voorstel om samen nieuw beleid op te stellen
    - deskundige uitnodigen in OV
    - korte enquête onder achterban
    - .....

Vragen?

- Dat kan nu, of:
- info@fijn-werk.nl

